

GAZETA POLSKA

WARSZAWA,
d. 31 Maja 1831 r. we Wtorek.

Prenumerata w stolicy roczna złtp. 40, kwartalna
złtp. 12, miesięczna złtp. 5, Nr. pojedynczy gr. 10.
Prenumerata kwartalna po województwach złtp. 20.

Sine ira et studio.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

RZĄD NARODOWY.

Do

Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji.

Uznawszy potrzebę dokładniejszego oznaczenia gospodarzy rolników, którzy w myśl postanowienia Rządu tymczasowego z dnia 6 Grudnia r. z. są wolni od służby wojskowej, i chcąc zapobiedz, ażeby nikt pod pozorem gospodarza w tak stanowczej chwili nie wyłamwał się od obowiązku zasilenia szeregów wojska narodowego, na przedstawienie Komisji Rządowych Spraw Wewnętrznych i Policji tudzież Wojny postanowił i stanowi co następuje.

Art. 1. Rozporządzenie Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji pod d. 24 Kwietnia r. b. Nr. ³⁷³²/₁₁₈₄ Komisjom Wojewódzkim wydane a wyjaśniające, iż za gospodarzy rolnych, którym służy prawo wyłączenia od służby wojskowej, uważani być mogą ci tylko, którzy przynajmniej trzy korce oziminy w jednym polu wysiewają, pozostaje w swęj mocy, zastrzegając atoli, że uwolnienie to ściągac się ma tylko do takich gospodarstw, które od dnia 29 Listopada r. z. nie doznały podziału na drobniejsze części.

Art. 2. Posiadanie tytułu własności gospodarstwa rolnego, chociażby w takim trzy lub więcej korce oziminy wysiewano, jeżeli po dniu 29 Listopada r. z. z podziału dawnego większego gospodarstwa wypływa, nie daje prawa do uwolnienia od zaciągu wojskowego.

Art. 3. Wykonanie niniejszego postanowienia, które obowiązujące będzie przez czas trwania obecnej wojny, Komisjom Rządowym Spraw Wewnętrznych i Policji tudzież Wojny, wczém do której należy polecamy.

w Warszawie d. 26 Maja 1831 r.

Minister Spraw Wew. i Policji Prezes Rządu

(podpis.) *Gliszczynski.* (podp.) *W. Niemojowski.*

Radca Sekretarz Jlny Rządu
w zastępstwie Relerendarz Stanu
Dyrektor Jeneralny Kancel. Rządu
(podpisano) *Brodowski.*

Zgodno z oryginałem
Refer. Stanu Dyr. Jlny Kanc. Rząd.
(podpisano) *Brodowski.*

Za zgodność *J. Gonaszewski.*

Komitet Rozpoznawczy.

(Ciąg dalszy.)

26) Schoenfeld Herman Samuel, wieku lat 46, wyznania Mojżeszowego, żonaty, w Warszawie zamieszkały, z negocjacyi utrzymujący się, wzrostu miernego, twarzy okrągłej, oczów piwnych, nosi wasy małe, czarno zarasta, na prawej stronie czoła ma bliznę od przecięcia, nos mierny, na środku głowy łusy. Od roku 1817 służył w policji tajnej w wydziale Pułkownika Kempena a po jego śmierci przeszedł wraz z tymże wydziałem do Szleja, przy którym przez krótki czas tylko zostawał, utych obydwoh Naczelników trudnił się donoszeniem o przybywających osobach zagranicznych, pobierając 120 zp. miesięcznej pensyi. Po oddaleniu się od Szleja, przepędziwszy czas niejaki beczynnie, przyjął służbę w Wydziale tajnej policji, zostającym pod naczelnictwem Mateusza Lubowidzkiego byłego Wice Prezydenta miasta Warszawy. Obowiązkiem jego było donosić Lubowidzkiemu, o zepsutych dachach, czyli kto takowych nie naprawia, czy kto nie stawia parkanu bez upoważnienia itp. Szczególniej zaś miał sobie polecone szpiegowanie Majora Gedale Brauna, który oskarżył Birnbauma i Lubowidzkiego przed sądem i skargi swoje popierał dowodami. Po ukończeniu sprawy Birnbauma przestał już Schoenfeld trudnić się służbą w tajnej policji, odtąd utrzymywał się z faktorstwa. Rapporta składał Lubowidzkiemu ustne i pisemne. Tych ostatnich 16 sztuk w papierach Lubowidzkiego znalezionych, obejmują doniesienia, o zdarzeniach w czasie pożaru wynikłych przy ratowaniu, o stawianych lub naprawianych parkanach, dachach, i domach bez pozwolenia urzędu Muncyपालnego; o hałasach i bitwach nocnych po szynkach i po domach kobiet publicznych, o przemyconych towarach zakazanych, o przybyłych zagranicznych żydach; w czasie zaś bytności Cesarza Alexandra w Warszawie donosił o tém gdzie Cesarz przebywał.

Jeden zaś raport zawiera relacyą obszerną z obserwacyi pobytu i czynności Obywatela Walewskiego. Pobierał Schoenfeld od Lubowidzkiego po 100 zp. miesięcznej płacy.

27) Jędrak Tomasz lat 39 mający, religii katolickiej, żonaty, rodem z Krakowa, wzrostu dobrego, twarzy okrągłej, nosa małego, ust miernych, brody okrągłej, nosi wasy siwe. Ukończywszy

trzy klasy w szkole Krakowskiéj, w szedł na terminatora do handlu bławatnego Jozefa Wasseraba, gdzie postąpił na subiekta i zostawał przy tym handlu przez lat dwanaście, przybył potem do Warszawy w roku 1815 i kolejno służył jako subjekt w handlach Jana Köhlera, Józefa Pawłowskiego, Grabowskiego; a następnie był Buchhalterem u krawca Włodarskiego; ostatnie zaś jego utrzymanie było przy rodzinie. W roku 1823 przyszedłszy do Szleja z rachunkiem roboty krawieckiej, na prośbę Szleja skłonił się do przyjęcia służby w tajnej policji. Początkowo trudnił się czynnościami biurowymi, jako posiadający język Niemiecki; później zaś obserwacjami różnych osób, i donosił Szleji gdzie też osoby chodzą? co robią? u kogo bywają? kto u nich bywa? między innymi szpiegował tym sposobem, Jenerała Chłopickiego, Pułkownika Prądzińskiego; Senatorów; Nakwaskiego; Kochanowskiego, Bielnickiego. Donosił także o różnych zdarzeniach w wojsku, które policja tajna zwykłym technicznym swoim wyrazem nadużyciami nazywała. Raporta składał ustnie. Trudnił się także następczaniem osób do usług policji tajnej, i zwerbował do Szleja dwóch wojskowych, i dwóch cywilnych. Zostawał w tej służbie z przerwami lat kilka, i na dwa lata przed rewolucją, uwolniony odtąd przy rodzinie się utrzymywał. Za niepilność i nietrzeźwość, często był odprawiany, poczem zwoju przyrzekając poprawę wracał do dawnych obowiązków. Jedną taką deklaracją złożył na piśmie dnia 2 Lutego 1825 r. w obec świadków podpisaną, w której oświadcza, iż gdyby się raz jeszcze jakiego kłamstwa w służbie swej czynności dopuścił, zezwala dobrowolnie, aby za to był ukarany wyliczeniem dwudziestu pięciu plag batem kozackim w Rosyjskim placu wojskowym. Za czynności powyższe pobierał Tomasz Jędrak po zp. 140 a później po 160 zp. miesięcznie.

(Dokończenie nastąpi)

— *Obwieszczenie.* Na dniu 3 Czerwca r. b. o godzinie 10 rano, odbędzie się licytacja in plus na cztery konie angliczowane wraz z Angielskimi szorami, w pałacu Ministrów Skarbu. Uwiadamia się więc mających chęć nabycia tych koni, aby w dniu tym i godzinie, w miejscu oznaczonym zebrać się raczyli. — w Warszawie dnia 30 Maja 1831 r. — Dyrektor Kancelaryi K. R. P. i Skarbu, *Lapiński.*

— W dniu 1szym Czerwca r. b. o godzinie 10tej przed południem, odbędzie się w gmachu Bankowym pod prezydencją Ministra Skarbu i w obecności Komisji umorzenia długu krajowego, publiczne zdanie sprawy z czynności Banku za rok 1830.

— Towarzystwo Patriotyczne stósownie do art. 20 ustaw swoich wybrało sobie d. 19 Maja na następne trzy miesiące urzędników. Skutkiem tych wyborów Prezesem utrzymany Joachim Lelewel. Vice-Prezesami są: Książka Alex. Każ. Pułaski, Tad. Kępcowiecki, Walenty Zwierkowski, J. B. Ostrowski, Kantorbery Tymowski, Michał Dębiński, Xawery Bronikowski i z dawnego wyboru pozostały J. N. Janowski. Sekretarzami wybrani: M. Muszyński, Ig. Chrzanowski, Stanisław Jachowicz i Wojciech Kazimirski. Kasyerem jednomyślnie potwierdzony Alojzy Stankiewicz.

— Gdy stósownie do ogłoszonego w Nr. III Gazety Polskiej projektu zawiązania *Towarzystwa do uwłaszczenia włościan*, zapisało się już tak w Redakcyach: *Gazety Polskiej*, *Kuryera Warszawskiego* i *Nowej Polski*, jako też u osób do tego upoważnionych, przeszło 50 obywateli, Towarzystwo Patriotyczne, zaprasza niniejszém już zapisanych lub mających chęć zapisać się jeszcze, ażeby w dniu jutrzejszym po godz. 4 z południa, raczyli się zebrać w salach reductowych, dla przepisania sobie organizacji. Pierwsi członkowie czyli założyciele tego związku, ile ich się zbierze, ułożą taką organizacją bez wpływu Towarzystwa Patriotycznego, które pragnie jedynie mieć chwałę, iż ta piękna myśl w gronie jego rzucona, w niem bliżej rozwinięta została.

— *Komitet Resursy nowéj.* — Ma sobie za przyjemny obowiązek oświadczyć najczulsze podziękowanie osobom, które swemi dary i kupnem biletów przyczyniły się do loteryi fantowej na korzyść szpitali obrońców ojczyzny. Fundusz z dobroczynności tej wynosi dotychczas zł. 4688 gr. 10 za który sprawiona i dobroczynnie szyjąca się bielezna zostanie w tych dniach dozorowi szpitali rzeczonych odstawioną. Nadto Komitet donosi, iż fanty po odbytej loteryi przez osoby niezgłaszające się na korzyść szpitali rzeczonych pozostawione, wkrótce będą sprzedane przez licytacją. Życzeniem i staraniem jest Komitetu powiększyć ile możności liczbę tych fantów, oraz licytacją onych przyjemnie wieczorną muzyką w ogrodzie resursowym dać się mającą. Ku temu przeto celowi nowe dary z wdzięcznością od każdego przyjmowane będą w lokalu resursy nowéj na I piętrze w pałacu pod liczbą 492 na ręce ekonoma Nikla, tudzież w sklepach W. Wemmera na Krakowskiem przedmieściu W. W. Prowego i Andrzeja Zieglera przy ulicy Miodowéj i W. Kremkiego przy ulicy Wierzbowéj. Dobroczyńcy zechcą się zapisać do listy na to przeznaczonéj i zyskają dowód ofiarowanego daru, który dowód później na bilet wnijsia zamienionym być może. Dzień licytacyi i zabawy, przy tém dać się mającej doniesionym zostanie w pismach publicznych. — Warszawa dnia 13 Maja 1831 r. — (podp.) *Owidzki.*

— *Dziennik Francuzki National* z dnia 11 Maja umieścił następujące porównanie *sprawiedliwości popularnej* czyli przez ludy wymierzanej ze *sprawiedliwością królów.*

«Własnością jest dzisiejszego dobrego tonu powstawać przeciw krajom i rządóm popularnym, przeciw władzy ludu, przeciw poruszeniu ludów, jakoby te prowadziły za sobą rabunki, zabojstwa, zniszczenia i pożary. *Gazeta Francuzki* co wieczór, a *Dziennik* rozpraw co rano, powtarzają te narzekania. Dają do zrozumienia, iż jedyném lekarstwem przeciwko wszystkim klęskom, które wolność za sobą prowadzi, jest jedynowładztwo, władza absolutna.

Zastanówmy się oprzyjmijmy nasz wyrok względem tych dwóch zasad na porównaniu ich nie w przeszłości, która już do historii należy, ale na porównaniu ich w terażniejszości. Wystawmy, skoro tego żądają, barbarzyństwo rewolucyjnie naprzeciw dobroćliwości dzisiejszych niektórych władzców.

Dziesięć dopiero lat upływa, jak rewolucja przedarła się do Hiszpanii, do Portugalii, do Neapolu i Piemontu. Czyliż tam własności jakie były skonfiskowane lub zni-

szczone? czy płynęła krew na rusztowaniu? czy patryoci, wtenczas władzę posiadający dopuścili się nadużyć zemsty? Za pomocą bagnatów Francuzkich i Austriackich, powrocili się prawi władcy na trony Hiszpanii, Neapolu i Piemontu; i pamiętne są dotąd przywrócone z błogosławioną restauracją konfiskacje i zabory, wygnania i deportacje, szubienica Riega i więzienia Włoskie i Hiszpańskie przepełnione najszanowniejszemi i najgodniejszymi obywatelami, z których śmierć tylko haniebna lub wygnanie ich uwolniło.

Nej, Lebedojer, Berton, Caron, Podoficerowie z Roszeli i tylu innych stali się nieodzowną ofiarą powrotu Burbonów. Francya Lipcowa możeby miała prawo do wykonania wzajemności; przecieź zwycięzka, odesłała spokojnie wiarotomnego króla, skazała tylko na więzienie sprawców rzezi Paryżkiej, ministrów gwałcicieli jej wolności, i patrzy spokojnie i bez narzekania na ludzi obchodzących publicznie żałobne nabożeństwa na cześć zrzuconej z tronu dynastyi.

Król Holenderski z zimną krwią rozkazuje bombardowanie i spalenie bogatej Antwerpii wśród zawieszenia broni; jego rządzący rozkazują wieszac w Mastrychie, rozstrzelać w Luxemburgu nieszczęśliwych Belgów; a wolna Belgia skazuje na lat pięć więzienia jednego pułkownika, przekonanego o spisek kontrrewolucyjny na korzyść Księcia Oranii.

Polska wtedy dopiero zaczęła straszliwą przeciw Rosyi walkę, kiedy stronnictwo wolności i praw ludu broniące zupełny odniosło tryumf. Stronnictwo (?) to, dziś rządzi w Warszawie i rządzi bez przeszkody; — a czyliż tam mówią o uwieżnieniach, o środkach gwałtownych, o prawach na podejrzanych? — Bynajmniej; najzaciętsi nieprzyjaciele Polski nie mogą jej nawet o to posądzić; — a jeńcy i stronnicy Moskiewscy doznają łagodnego i ludzkiego obęścia. — Przeciwnie Mikołaj skazuje na śmierć każdego mieszkańca Gubernii Żmudzkiej, Litewskiej, Wołyńskiej, który się do powstania narodowego przyłączy; dzieci ich przeznaczają na wieczną niewolę, w żołdacy i do kolonii Żołnierskich. Więc dzieci są winnemi błędów (?) ich rodziców i osobiście za nie odpowiedzialnemi!!!

Najzuchwalsi rewolucyoniści nigdy nie mieli tak szczęśliwych natchnień i pomysłów!

Włochy używały powtórnie kilku dni swojej wolności; a przez ten czas czyliż się dopuściły jakiej zemsty na nieprzyjaciółach rewolucyi? miałże miejsce jaki rabunek, jaka konfiskata majątku?

Nakoniec, niechże kto wyliczy jakie zbrodnie, jakie występki mogące bydź zarzutem stronnictwa ludu w latach 1830 i 1831 we Francyi, Belgii, Polsce i Włoszech, prócz wybitcia kilku okien. — Kiedy przeciwnie ofiary Ferdynanda Hiszpańskiego, Miguela Portugalskiego, Franciszka Modeńskiego, Wilhelma Holenderskiego, Maryi Ludwiki Parmeńskiej i Mikołaja-Cara Rosyi, liczyć się mogą tysiącami, nie dołączając bynajmniej do terażniejszej ich liczby, męczenników lat zeszłych.

Z której więc strony barbarzyństwo? z której ludzkość? Nie przywołujmy wspomnień przeszłości, lecz porównajmy dowody terażniejszości; — te jedynie dzisiaj miejsce mieć mogą; — one przekonują nas, że jeżeli pozostały

jeszcze ślady starożytnego barbarzyństwa, tych nie w ostatnich klasach społeczeństwa ludzkiego, ale w najpięrszych szukać należy.»

— Spełniło się nakoniec wczoraj gorące życzenie powszechności. Głośny ze świeżych zbrodni względem narodu Rafał Cichocki, przez sąd wojenny wojewódzki za zbrodnicę kraju, nie zaś za szpiega uznany, a przez sejm szczęściem nieułaskawiony, poniósł karę śmierci od miecza katowskiego. Chociaż (nie wiadomo dlaczego) nie było poprzedniego ogłoszenia o tém rzadkiem u nas, jak na terażniejszych czasach, zjawisku; przecieź temu *możnemu wyrodkowi* towarzyszył świetny orszak aż na samo miejsce egzekucyi za rogatki Jerozolimskie. Gdy młody mistrz sprawiedliwości wypełnił zrzeczenie swą powinność, dał się słyszeć powszechny okrzyk *vivat!* co znaczyło: *taki koniec zdrajców kraju!* Przekleństwo cieniem Cichockiego et comp.!

Manifest Polaków.

Dobra sprawa ma wszędzie swoich przyjaciół. Rządy Niemieckie, mogą w ogóle potępić nasze rewolucyjne powstanie; ludy przeciwnie sprzyjają mu i oczekują po niemu najświetniejszych dla ludzkości wypadków. Dowodem tego jest niedawno nadesłany z Niemiec wiersz do Gazety tutejszej *Warschauer Zeitung*. Jest to treść manifestu narodu. Udzielamy go czytelnikom w wolnym przekładzie.

„Wy coście w obliczu świata
„Zdradziwszy świętość przysięg miarę w zbrodni przeszli,
„Na zgubę własnej ziemi miecz mordu podnieśli,
„Wy zgnieciecie ręką kata!
„Zemsta w was godzi — zemstą dotknę ziemię waszą,
„Zgubię Polskę, ślad nawet jej imienia zniszczę,
„Miecza nie włożę w pochwy — gniewu nie ugaszę,
„Póki się z mojej kłatwy świata nie uiszczę!“ —
Ledwo ten wyrok tyran ogłosił swęj rzeszy,
Już krocie niewolników wykonać go śpieszy.

Nas jednak bezustannie * święta *czy wiara,
Ze prócz Boga, co naturą włada,
Przed którym słaby wstaje a możny upada,
I oprócz północy Cara
Któryby świat ukorzyć chciał jednym wyrazem,
Który naród zwie tłumem a człowieka płazem,
Żyje jeszcze sędzia trzeci:
Przed jego wyrokami tłum ludów truchleje;
A gdy z potokiem wieków wszystko w przepaść leci
Jego słowa potomnym powtarzają dzieje.
Nie zwiedzisz go pozorem, ni głosem obłudy,
Na jednej wazy szali monarchów i ludy,
Ale długo milezący gdy wyrok wyrzeknie,
Przed srogą jego zemstą zbrodniarz nie ucieknie,
Tym sędzią głos narodów i duch czasu silny,
On w krwawej sprawie naszej da wyrok niemylny.

Nie badamy kongresów o wysokie zdanie
Czy to stać się powinno, co się wkrótce stanie?
Gdy w odpowiedzi stawiam naszą słusność jasną
Krzywe zdania uczonych i mędrków przygasną.

Nie pytamy kościołów, ni duchownych zboru
 Którzy *krwawych dziesięcin* jeszcze pragną z ludzi,
 Ale was, o narody! niech ten głos obudzi!
 Wyrzeczcie słowem prawa i honoru:
 Czy czyny nasze, Polski szlachetne dążenie
 Zastuży na potępienie?
 Powiedzcie: czy potomnych przekleństwo nas ściga?
 Oceńcie wszystkie ludy, to wielkie pytanie,
 Niech wasze czyste i bezstronne zdanie
 Spór nasz z północy Carem bezwzględnie rozstrzyga!

Potomki niegdyś wolnego narodu,
 Nikt nam słuźalczém piętrem czoła nie oszpecił,
 Miecz nasz poszanowanie w Europie niecił,
 Pierś Polska była tarczą dla zachodu;
 A dumny dzisiaj mocarz nim władzę odebrał
 Od nas jój korném czołem na kolanach żebrał.
 Gdy później los przemienny wsparł potęgę tronu,
 Lenni Książęta nasi wzniesli dumną głowę,
 Dla wolnych ludów biła chwila skonu,
 A z nią noc umysłowa na Europę spadła,
 Już więcej wolna ręka światem nie zawładła
 Bo wolność naszą kryły ciemności grobowe.
 Despoci chytrą znową wzajemnie się wsparli,
 Choć wrzód niezgodni — zgodę znaleźli w zdobyczy,
 Dawne i dzielne państwo na sztuki podarli
 Pola nasze zalali potokiem swój dziczy,
 Ojcowie nasi legli wiodąc bój zjadły,
 A matki dynem prochu zaduszone padły.

Czyż dla tego są święte rzemie i pożogi,
 Że po monarszym mieczu krew niewinna spływa,
 A walczyć za swe prawa, majątki i Bogi
 To się przestępstwem nazywa?
 Więc kto nie kładąc tamy żądom wyuzdanem
 Po zgłiszczacz chce do cudzej własności się wdzierać
 I świętokradzką ręką krwawe łupy zbierać,
 Śmie prawym mienić się Panem?
 Tóż, co przed kilką laty było znakiem zwały,
 Prawości przywdzieje postać?
 Maż człowiek przez despoty swawolne ukazy
 Z wolnego słuźalcem zostać?....

Błysnął promień nadziei — sławne Franków plemie,
 Losem wojny wpędzone na nieszczęsną ziemię,
 Niosąc chłostę łupieżcom ręce nam podaje.
 Już w szeregach przychodniów krocio męźnych staje,
 Chcąc krzywdy narodowe zinażać w krwi wroga.
 W wielu bitwach miecz Polski na nowo zasłynął
 W wielu milezących nocach Polak błagał Boga
 By jego naród nie zginął.
 Próżne modły — wytrwałość granity rozkruszy —
 Przeznaczenia nie poruszy.
 Przysypane śniegami legły Frankow roje,
 Reszta unosząc życie w odległe siedliska
 Nas wyniszczonych przez uparte boje,
 Zostawiła despotie na cel pośmiewiska,
 Kto się chwalebna śmiercią przed wstydem nie schronił
 W dawne jrzmo niewoli skrwawiony kark skłonił.

Choć świętego przymierza sprawy wiarołomni
 Pokój i szczęście ludom kłamstwem wmówić chcieli,
 Na świętość przysięg niepomini
 Swojego tylko szczęścia pilnie strzedz umieli.
 I nam ów Alexander dał kartę wolności
 Konstytucją nazwaną.

Rząd jego miał nam słuździć wspomnienia przeszłości
 I złączyć w jedno ciało Polskę rozszarpaną;
 Ale to była obłudny ofiara.
 W pięknych się słowach kryły zamiary okrutne;
 Wkrótce nam w swoim bracie nastał vice-cara,
 Aby wznosił nad nami berko absolutne. —
 Zdeptano świętość przysięg — zawilczyły prawa,
 Wolność obywatela była w pośmiewisku.
 Wyklęta w towarzystwie czereda obrzydła,
 Na enosliwych, po domach rozstawiała sidła,
 Żeby się świat z naszego nie gorszył ucisku
 Zewsząd kraj otoczyła słuźalców obława.
 Już nie było świętem w przedanym sumieniu:
 Niewierny szpieg spokojne ustronia zamęcał,
 Los prawych na tyrana polegał skinieniu
 Gdy ofiary kaprysu w ciemne lochy wtręcał.

Do broni bracia!... dzwon wolności bije!
 Ach! czyliż na ten odgłos Polak kiedy drzymał?
 Próżno iskrę zapatu noc mileżąca kryje,
 Żarem ją silnym tchnęła wiara dawna
 Na głos: do broni! — wstała młodzież sławna,
 Którą zuchwały Książę w pohąnbieniu trzymał.
 Namże to zdrajców kraju ma nazwanie słuździć
 Żesmy wstrzymali popęd gwałtów i nadiżyć?
 Więc wolność, honor, prawa nad życie przenosić
 W wyobrażeniu Cara, buntowników znaczy?
 Namże on śmierć katowską śmie bez wstydu głosić
 Żesmy sromotne więzy zerwali w rozpacz?
 Któż czarném wiarołomstwem pogwałcił umowę?
 Czyje krzywoprzysięstwo Bożkiej pomsty woła?
 Kto się wdarł w cudze prawa? — kto najczystsze cnoty
 Szyderczą podrzeźniał miną?
 Strumienie krwi niewinnej czyją zbroczą głowę?
 Kto w strasznym sądzie wytrwać przed Niebem podola?
 Na kogo spadną ciężkie łyzy sieroty,
 Które na grobach naszych wojowników płyną?

Was się o to pytamy — ludy całej ziemi,
 Dajcie sąd — wszakże prawda bezstronna i czysta
 Przemienne przeżyje losy!
 Czyliście niewolnicy, czyliście wolnemi,
 Przyszłość na tej nauce niech kiedyś korzysta
 Chociaż ją dziś wyszydzą niewolnicze głosy.
 My zaś nieustraszeni stawiam czoła dumie,
 Czyż kraj w rycerzy płodny bronić się nie umie?....
 Dnia 26 Maja 1831. J. Nachtmann.

— Nr. 10 *Fenixa* który przed kilką dniami miał być do Gazety
 Polskiej dołączonym, dołącza się dzisiaj tylko dla prenumerato-
 rów. Między innemi obejmuje wyrok na Wojciecha Skarszew-
 skiego Biskupa Chelmsko-Lubelskiego wydany w r. 1794 przez
 sąd wojenny, w którym przydywał poczciwy jeszcze Zajacek.